

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Державні та муніципальні фінанси»

на тему: «**Податок на прибуток підприємств у податковій системі
України**»

Виконавець:

Студентка фінансово-економічного
факультету
Кричка Діана Вікторівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /

Науковий керівник:

к.е.н. ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Богатирьова Євгенія Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних економічних умовах України досить гостро постає питання формування дохідної бази бюджету. Як відомо, основним джерелом доходів бюджету виступають податкові надходження, серед яких основними бюджетоутворюючими податками є податок на додану вартість, податок з доходів фізичних осіб та податок на прибуток підприємств.

Податок на прибуток є важливим як для підприємств так і для держави, що спрямовує здійснення фіскальної функції податків. Податок на прибуток, який стягується в Україні, має дуже велике фіскальне значення, чим відрізняється від аналогічних податків в економічно розвинутих країнах. Податок на прибуток підприємств, крім великого фіскального значення, має й широкі можливості для регулювання і стимулювання підприємницької діяльності. Цей вплив може здійснюватися як завдяки диференціації ставок оподаткування по різних видах діяльності, так і завдяки наданню пільг у виробництві пріоритетних товарів.

Механізм оподаткування прибутку підприємств в Україні є недосконалим та потребує реформування. Це питання в нинішніх умовах господарювання постає надзвичайно гостро, адже застосування ефективного механізму оподаткування прибутку підприємств перетворює податок на прибуток на дієвий інструмент збалансованого динамічного економічного зростання на засадах інноваційного розвитку і як надійне джерело доходів державного бюджету. Крім того, складні політичні та економічні умови, нестабільність та складність вітчизняного законодавства, значний податковий тягар на бізнес ще більше знижують ефективність механізму прибуткового оподаткування в Україні.

Метою і завдання дослідження. Метою цієї наукової праці є розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення існуючого механізму оподаткування прибутку підприємств в Україні на основі узагальнення теоретичних засад та вітчизняної практики справляння податку на прибуток підприємств.

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі необхідним є вирішення наступних завдань:

- дослідити історичні аспекти формування та розвитку прибуткового оподаткування підприємств;
- охарактеризувати економічну сутність прибутку підприємств ;
- розглянути механізм оподаткування прибутку підприємств;
- проаналізувати механізм справляння податку на прибуток в Україні;
- провести моніторинг надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України та оцінити фіскальну ефективність податку на прибуток;
- оцінити вплив податку на прибуток на розвиток підприємств (на прикладі ДП «ЧЕТЦ»);

- розробити прогноз надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України;
- дослідити зарубіжний досвід оподаткування прибутку підприємств та можливості його адаптації до вітчизняної практики;
- запропонувати основні шляхи удосконалення спрощеної системи оподаткування.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом кваліфікаційної роботи є система оподаткування податком на прибуток. Предмет дослідження - економічні відносини, які виникають між державою і платниками податку щодо стягнення податку на прибуток.

Методи дослідження. Для досягнення мети дипломної роботи та вирішення поставлених задач використовувався системний підхід, що дав можливість провести комплексне дослідження процесів формування та функціонування механізму оподаткування прибутку підприємств України. В процесі дослідження історичних аспектів формування та розвитку прибуткового оподаткування підприємств використано історичний метод. При дослідженні функціонування механізму оподаткування прибутку підприємств, використовувалися такі загальнонаукові методи пізнання, як: аналіз та синтез, індукція та дедукція, абстрагування та конкретизація. У ході оцінювання вітчизняної практики справляння податку на прибуток підприємств використано такі специфічні методи, як: метод групувань, порівняння, статистичного аналізу, вертикального й горизонтального аналізу. Для наочного зображення статистичного матеріалу, використано методи узагальнення та графічного зображення даних, табличний метод. При прогнозуванні податкових надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України використано економіко-математичні методи. Для розробки рекомендацій стосовно удосконалення механізму оподаткування прибутку підприємств в Україні методи аналізу та синтезу, групування та порівняння.

Інформаційна база дослідження. При написанні дипломної роботи інформаційною базою слугували наукові посібники, статті періодичних видань, монографічні праці українських авторів, Податковий кодекс України, електронні ресурси, звіт про фінансові результати ДП «ЧЕТЦ» (форма №2).

Обсяг і структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота включає в себе вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел і додатки. Загальний обсяг роботи становить 110 сторінок, із них 90 сторінок основного тексту. Робота містить 17 таблиць та 14 рисунків. Налічується 52 найменування у списку використаних літературних джерел. Крім того є 1 додаток.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи оподаткування прибутку підприємств»* висвітлено історичні аспекти виникнення та розвитку податку

на прибуток підприємств, розглянуто його економічну сутність та механізм оподаткування.

В другому розділі *«Вітчизняна практика справляння податку на прибуток підприємств»* проведено моніторинг надходження податку на прибуток до Зведеного бюджету України, оцінено фіскальну ефективність податку, досліджено вплив податку на прибуток на розвиток державного підприємства ДП «ЧЕТЦ» та здійснено прогнозування надходжень податку до Зведеного бюджету України на 2017 та 2018рр.

У третьому розділі *«Вдосконалення механізму оподаткування прибутку підприємств в Україні»* на підставі проведеного аналізу податку на прибуток підприємств у другому розділі та дослідженні зарубіжного досвіду запропоновано основні шляхи реформування даної системи оподаткування.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. На основі дослідження історичних аспектів формування та розвитку прибуткового оподаткування підприємств встановлено, що податок на прибуток підприємств пройшов довгий шлях свого еволюційного розвитку та удосконалення.

2. У результаті розгляду механізму оподаткування прибутку підприємств встановлено, що механізм оподаткування прибутку підприємств – сукупність організаційно-правових норм, методів та форм державного управління оподаткуванням через систему різноманітних інструментів. Виявлено, що складовими механізму оподаткування прибутку підприємств в Україні виступають платники податку, об'єкт та база оподаткування, ставки податку, податковий період та порядок сплати податку, податкові різниці та податкові пільги.

3. У результаті аналізу механізму справляння податку на прибуток в Україні було встановлено, що недоліки мають такі елементи механізму як об'єкт оподаткування, ставка податку, порядок сплати податку та податкові пільги. Об'єкт оподаткування за період 1992-2016 рр. змінився лише три рази, а от підходи до його визначення – вдвічі більше. Останні зміни були направлені на зближення податкового та бухгалтерського обліків, що є позитивною тенденцією, проте сьогодні не можна з упевненістю сказати, що ці два обліки повністю зближені.

4. У результаті проведеного моніторингу надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України встановлено, що з 2014 р. значно зменшились обсяги надходжень податку на прибуток підприємств до бюджету і сьогодні він займає четверте місце після податка на додану вартість, податка на доходи фізичних осіб та акцизного податку. На зниження обсягів надходжень податку на прибуток до державного бюджету

вплинули економічна та політична криза в країні, проведення анти терористичної операції, збитковість підприємств тощо.

5. У результаті прогнозування надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України, було побудовано однофакторна модель обсягу надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України у 2017-2018 рр. На обсяг надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України впливає ряд факторів серед яких можна виділити такі як фінансовий результат до оподаткування та валовий внутрішній продукт.

6. У результаті дослідження проблем механізму оподаткування прибутку підприємств в Україні пропонуються наступні рекомендації щодо його вдосконалення та посилення регулюючої ролі податку на прибуток підприємств: кардинально змінити діючу модель оподаткування прибутку підприємств на модель оподаткування виведеного капіталу на кшталт естонської моделі оподаткування прибутку але з урахуванням національної специфіки України. Така кардинальна зміна моделі оподаткування прибутку підприємств повинна дозволити вирішити проблему розрахунку об'єкта оподаткування, посилити регулюючу функцію податку на прибуток та в цілому перезапустити економіку; у разі, якщо діюча модель оподаткування прибутку підприємств буде функціонувати й надалі, то пропонується перейти від нейтральної ставки податку на прибуток до регресивної, сутність якої полягає у тому що при збільшенні об'єкта оподаткування, ставка податку зменшується. За допомогою регресивного оподаткування прибутку підприємств можна поступово вивести прибутки підприємств з тіні, бо це для них стане своєрідним стимулом – заробляй більше, а плати менше.

Також, регресивні ставки податку на прибуток здійснюють своєрідний захист економіки від впливу негативних наслідків криз та зменшують податковий тягар на підприємства; встановити таку систему пільг, яка буде спрямована на стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства, а не на ухилення від сплати податку, як це має місце сьогодні, а саме запровадити механізм прискореної амортизації, інвестиційної податкової знижки та інвестиційного податкового кредиту. Такі пільги дозволять підприємствам вкладати кошти у модернізацію своїх підприємств й тим самим за рахунок збільшення прибутку посилять як фіскальну так і регулюючу функцію податку на прибуток підприємств.

АНОТАЦІЯ

Кричка Д.В., «Податок на прибуток підприємств у податковій системі України»
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування» за магістерською програмою
«Державні та муніципальні фінанси»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2017 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження - система оподаткування податком на прибуток підприємств в Україні.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти виникнення та розвитку податку на прибуток підприємств, охарактеризовано його економічну сутність та механізм оподаткування. Проведено моніторинг надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України, оцінено фіскальну ефективність податку на прибуток та досліджено вплив податку на прибуток на розвиток ДП «ЧЕТЦ». За допомогою методів економіко-математичного моделювання розроблено прогноз надходжень податку на прибуток підприємств до Зведеного бюджету України на 2017 та 2018 рр. Досліджено зарубіжний досвід оподаткування прибутку підприємств та можливості його адаптації до вітчизняної практики. Запропоновано основні шляхи реформування даної системи оподаткування.

Ключові слова: прибуток, податок на прибуток, механізм оподаткування податку на прибуток, фіскальна ефективність, податкове навантаження.

ANNOTATION

Krichka D., «Tax on corporate profits in the tax system of Ukraine»
 Qualifying work for obtaining an educational master's degree in a specialty
 "Finance, Banking and Insurance" under the master's program
 "State and municipal finances",
 Odessa National Economic University Odessa, 2017
 Odessa National Economic University
 Odessa, 2017

Thesis consists of three chapters. The object of the study is a system of taxation of corporate income tax in Ukraine.

The theoretical aspects of origin and development of income tax are in process examined enterprises, he is described economic essence and mechanism of taxation. The monitoring of corporate income tax receipts to the Consolidated Budget of Ukraine was carried out, the fiscal efficiency of the income tax was estimated, and the impact of the income tax on the development of the CHETTS subsidiary was researched. Using the methods of economics and mathematical modeling, the forecast of corporate income tax revenues to the Consolidated Budget of Ukraine for 2017 and 2018 has been developed. The foreign experience of taxation of corporate profits and the possibilities of its adaptation to domestic practice is researched. The main ways of reforming this tax system are proposed.

Keywords: income, income tax, mechanism of taxation of income tax, fiscal efficiency, tax loading.